

УДК 316.273+17.023.32:654.191(047.1)(477.8)

ЕТНОПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГАЛИЧИНИ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ЗМІСТОВЕ НАПОВНЕННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ТЕЛЕНОВИН ЛЬВІВЩИНИ

Леся Борис

*Львівський національний університет Імені Івана Франка,
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, м. Львів, Україна,
e-mail: kafradioiteleb@ukr.net*

У статті розглянуто етнопсихологічні особливості галичан, виокремлено специфічні риси мешканців Львівщини та охарактеризовано процес творення тематичного наповнення телевізійного медіаконтенту регіону.

Ключові слова: етнопсихологічні особливості, телебачення, контент, аудиторія.

Вступ. Український *Homo sapiens* у потоці інформаційних інновацій вимагає та очікує уваги до себе як особистості. Медійники, задля утримання уваги вибагливого реципієнта, пристосовуються до найновіших технологічних змін сучасності, а відформатована новина чітко віддзеркалює притаманну українському народу ментальну рису – окремішність, що є категоричною передумовою існування української нації. Глядач/слухач/читач, зважаючи на свої соціально-психологічні риси, національно-етнічні спільноти, соціокультурні, комунікаційні особливості обирає той медіаконтент, який задовольнятиме його потреби, зацікавлення, особливості, утверджуватиме приналежність до рідного етносу. Однак, народ – в етнічному розумінні цього слова – не може бути однаковим на всіх теренах його проживання і локально різнитися як бойки, гуцули, лемки, поліщуки, слобожанці чи подоляни. Етнопсихологічною особливістю виокремлюється регіон в історичному краю західної України – Галичина, яка нині охоплює Львівську, Івано-Франківську, більшу частину Тернопільської області і південну частину Рівненської області сучасної України. Соціалізовані мешканці цього регіону мимоволі стають «учасниками інформаційного процесу, динамічність якого щоразу наповнюється незліченною кількістю повідомлень у телевізійних новинних випусках» [7, с. 125], адаптованих до потреб регіону.

Постановка проблеми. «Галичину відносять до окремої субетнічної групи, яка є частиною українського етносу, однак тривалий час вона розвивалася окремо від основної частини етносу і в результаті дії різних факторів набула помітних відмінностей від населення інших регіонів» [21, с. 294].

Галицька етнопсихологічна особливість вирізняється етнокультурними відмінностями психічного складу і поведінки мешканців регіону, що визначаються їх національ-

ною приналежністю або етнічною спільністю, а також традиціями, які формувалися історично. Роздумуючи над проблемою впливу етнопсихологічних особливостей регіону на тематичне наповнення теленовин, розуміємо, що частина галицьких медійників є корінними мешканцями цього краю, які генетично мають тяглість до рідної землі, протягом життя підпадають під вплив мезочинників (етнокультурні умови) та мікрочинників (сім'я, дитячий садок, школа, позашкільні виховні установи, релігійні організації). Якщо ж працівники ЗМІ є вихідцями з іншого регіону чи іноземцями, задля реалізації себе в галицькому середовищі, мимоволі соціалізуються та стають носіями етнічних цінностей цієї території. Тому будь-які політичні процеси чи культурні події не викликають в медійників спротиву чи подивування, а навпаки додають запалу до негайного висвітлення новини, адже, як відзначають науковці: стан етнічної свідомості сучасних галичан – на досить високому рівні [2; 5; 13; 14; 31; 34]. Повідомлення, увійшовши в духовний світ людини, не залишаться «при порозі», а вступить у зв'язки зі світоглядом, переконаннями, знаннями, уподобаннями, упередженнями» [7, с. 98].

Етнопсихологічні передумови творення тематичного наповнення регіональних новин Галичини, зокрема Львівщини, залишаються маловивченим соціопсихологічним явищем, що й спонукає до глибшого осмислення проблематики та підтверджує актуальність цього дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Представники українського романтизму ще в середині XIX ст. (І. Срезневський, А. Метлинський, О. Бодянский, М. Максимович, П. Куліш, М. Костомаров) заглиблювалися у внутрішні світоглядні та спонукальні чинники повсякденного життя народу. Наприкінці XIX ст. І. Франко, дещо трансформовавши погляди попередників, зорієнтував вчених на конкретні соціально-психологічні дослідження галичан, що посприяло глибшому проникненню світоглядної сторони народу. З середини 30-х років XX ст. на дослідження етнопсихологічних проблем в країнах Радянського Союзу було накладене тривале табу і лише в еміграції українські вчені В. Кубійович, І. Мірчук та Я. Ярема репрезентували наукові розвідки з питань етнопсихології. Пострадянський період характерний значним зростанням кількості етнопсихологічних досліджень сучасних українських вчених М. Балагутрака, І. Данилюка, Т. Кириченко, А. Львовою, М. Махнія, В. Мельника, М. Тиводара, В. Яніва.

Актуальність досліджуваної тематики увиразнили ліберальними поглядами С. Грабовський, М. Маринович, В. Карпенко, а Я. Грицак та О. Баган схарактеризували регіональні особливості мешканців Львівщини, виділивши образ Львова, як українського П'ємонту.

У розуміння творення регіонального інформаційно-гуманітарного телепростору внесли ясність праці львівських учених В. Лизанчука, П. Дворянин, І. Танчина, А. Мордюк, в яких науковці аналізували інформаційно-змістові та емоційно-тематичні особливості телевізійних новин різних регіонів України.

Грунтовна історіографічна база охопила широкий спектр наукових розвідок, які дотичні до теми цього дослідження. Однак заявлена проблематика потребує більш чіткого означення, щодо впливу етнопсихологічних чинників на тематику інформаційних випусків новин Львівщини.

Метою статті є характеристика етнопсихологічних особливостей галичан, зокрема мешканців Львівщини, обґрунтування їхньої своєрідності з-поміж інших етносів чи субетносів, аналіз соціокультурного простору, в якому телевізійні медіа творять новини та виявлення впливу етнопсихологічних чинників на тематичне наповнення інформаційних випусків телебачення Львівщини.

Виклад основного матеріалу. Усвідомлення національної історії, пошанування культурних цінностей, наукових надбань, дослідження соціального середовища та відстоювання морально-духовних переконань спонукають до глибокого осмислення етнопсихологічних особливостей українців зі спільними та відмінними рисами в середині етносу.

«Етнопсихологія як наука зародилася ще в 1859 р., коли приват-доцент кафедри загального мовознавства Берлінського університету Штайнталь разом з філософом Ладцарусом розпочали видавати спеціальний «Журнал етнічної психології і мовознавства». У своїй програмовій статті «Думки про народну психологію» редактори проголосили народження нової науки – науки про пізнання народного духу»[2, с. 30].

Пізніше етнопсихологію стали розглядати як «науку міждисциплінарну, тобто таку, що знаходиться на стику багатьох наук, і досліджує етнічні особливості психіки людей, етнічних спільностей, націй, їхнє національне буття, національний характер, етнічні особливості когнітивних процесів, пам'яті, емоцій, виховання, культурологічні процеси, особливості соціалізації особистості (етнічної ідентичності, етнонаціональної культури, міжетнічної комунікації, релігії, політики, соціопсихологічної системи державотворчості тощо)» [16, с. 27] або ж, за словами психолога Володимира Яніва: «вивчає духовне буття народу: чи народ є якимсь окремим організмом, чи має і чи може мати власну душу»[16, с. 27].

Етнопсихологічні дослідження Львівщини, яка входить до складу української Галичини, можуть посприяти виявленню нових чинників, що впливають на свідомість і поведінку людей в ході їхньої спільної діяльності, в соціально-історичному контексті, а також мають безперечний вплив на змістове наповнення новинних випусків телевізійного мовлення регіону [6, с. 16].

Актуальним і цілком виправданим, в сенсі наукового аналізу, стає обґрунтування етнопсихологічних особливостей Галичини. Території Львівської, Івано-Франківської та Тернопільської областей мають спільне історичне минуле, тотожні соціокультурні, політико-ідеологічні та ментальні особливості порівняно не лише з іншими регіонами України загалом, але і з рештою областей Західної України. Утвердження української моноетнічності та переважаючого впливу Української греко-католицької церкви в період незалежності тільки викристалізували сутнісні характеристики сучасної Галичини [8, с. 191–192].

«Галичину відносять до окремої субетнічної групи, яка є частиною українського етносу, однак тривалий час вона розвивалася окремо від основної частини етносу і в результаті дії різних чинників набула помітних відмінностей від населення інших регіонів» [21, с. 294]. Галицька ідентичність, специфічний менталітет, релігія, мова та культура неодноразово була предметом іронії самих галичан, насмішок чи навіть не-

навісті з боку інших. Їх «проголошували» заблудшою частиною москочитів, частиною польського народу, потомками готів, слов'янізованими кельтами чи навіть румунами [25] або ж ворожими для більшості російського загалу – «бандеровцями» чи «западєнцями» [22]. Однак, незважаючи на «шість століть бездержавності, культурної агресії панівних етносів тих держав, до складу яких протягом цього часу входила Галичина, через довгі роки інтенсивних намагань ополячення та російщення галичани пройшли, зберігши субетнічну ідентичність, мову та культуру – на противагу українському Сходу, де національні цінності зазнали помітних, навіть трагічних деформацій.

Очевидно, згаданий уже індивідуалізм галичан зіграв свою роль у формуванні специфічного консерватизму: не ототожнюючи себе з окупаційними режимами, тутешня спільнота протягом дуже довгого часу зберігала – і зберегла – свої мовні й культурні особливості» [37], у важкі історичні періоди виступала «акумулятором» і [32] «ретранслятором» національної ідеї, створивши стереотип «українського П'ємонту» [31, с. 213].

Існування етнопсихологічних особливостей у Галичині можна підтвердити насамперед створенням ідеї автономізму, яка в певні періоди була популярною в різних осередках Західної України: у Львові, Івано-Франківську, Чернівцях, Тернополі, Дрогобичі.

Відособленість галицьких традицій та культури – це тільки зовнішня оболонка локальної специфічності. Насправді, незрозумілою була відмежованість київської влади від визнання героями ветеранів УПА та інших українських формацій, що воювали за незалежність України або засудження спроби івано-франківських депутатів віддати данину пам'яті ветеранам дивізії СС «Галичина». Однак подія святкування сторіччя ЗУНР у Львові об'єднала наддніпрянців та галичан саме на тому місці, де 1 листопада 1918 року проходив умовний поділ між українським та польським Львовом. На відкритті меморіалу прибули Генеральний прокурор України Юрій Луценко і Перший віце-прем'єр-міністр України Степан Кубів, чим засвідчили свою прихильність до львів'ян та визнання ЗУНР. Ця визначна дата стала інформаційним приводом для деяких загальноукраїнських та більшості телеканалів Галичини («1+1», «24 Канал», «ZIK», «НТА», «Перший Західний», «UA:ЛЬВІВ», «UA:Карпати» «ПравдаТУТ Львів Медіа», «Броди», «Радехів», «Лан», «Бужнет», «НТК») на противагу ЗМІ інших регіонів України, які абстрагувалися від цієї події.

Знаний українцями науковець, публіцист та громадський діяч Мирослав Маринівич, в інтерв'ю радіо «Свобода» зазначив: «Регіональні відмінності є багатством, а не бідною. Бідною є те, що ми мали постійно уряди, які ці відмінності використовували супроти інтересів українського народу. Насправді, регіональні особливості завжди були, і вони збагачували сукупний український дух.

Волинь не була подібна на Галичину і тим більше на Слобожанщину. Але кожен з тих регіонів формував якийсь тип духовності, який був цікавим для інших. Якщо собі уявити оцю майбутню Україну, яка буде жити повнокровним і вільним життям, то вільний розвиток кожних отих регіональних відмінностей дасть прекрасний дивовижний ефект» [4].

«Розпад Радянського Союзу та світової системи соціалізму, що для багатьох дослідників є політичною основою глобалізації, створив передумови для зміни етнона-

ціональної структури регіону. Значна частка етнічних росіян емігрувала на історичну батьківщину, що привело до зростання питомої ваги українського населення особливо у містах. Галичина набула ознак моноетнічного регіону, де українці становлять більше 95 % в національній структурі населення. Глобалізація економічних відносин призвела до різкого зростання міграційних процесів. Масова трудова міграція стала типовою практикою для значної кількості населених пунктів Галичини. Насамперед таке явище охопило сільські регіони та маленькі містечка, де існує високий рівень безробіття та надлишок робочої сили. Якщо на початкових етапах основні еміграційні потоки були спрямовані до Сполучених Штатів Америки та Канади, то з двохтисячних років збільшилася кількість трудових мігрантів до країн Європи. Враховуючи давні традиції заробітчання в Галичині, глобалізація лише осучаснила та вивела на новий якісний рівень існуючу соціальну практику. Населення деяких територій і далі виїжджає на роботу до Росії, що викликано налагодженими ще в радянську епоху зв'язками та виконанням специфічної роботи (заготівля лісу, розроблення нафтових родовищ, промислове та цивільне будівництво). Маятникова міграція не дає можливості точно визначити кількісні параметри заробітчання, але за даними деяких дослідників близько третини населення Галичини активного трудового віку включилось у різні форми трудової міграції [8, с. 193–194], про яку у відеосюжетах розповідали телеканали «ЗІК» (7 червня та 28 серпня 2018 р.), «24 канал» (22 березня, 12 квітня, 10 липня 2018 р.), «НТА» (28 березня, 28–29 серпня, 5 листопада 2018 р.). Такі процеси не могли не вплинути на зміст інформаційних випусків новин, в яких порушували проблему кризи сімейних відносин та руйнування традиційних цінностей.

Етнопсихологічні особливості львів'ян і мешканців околиці характеризуються також і відродженням традиційної культури на основі відновлення самобутності етнографічних груп, що населяють регіон. Якщо в умовах радянської системи бути гуцулом, лемком чи бойком було дещо некомфортно і навіть соромно, то в сучасних умовах така ідентифікація стає визначальною. Виникає велика кількість культурно-освітніх об'єднань, які щорічно проводять міжнародні гуцульські та лемківські фестивалі («Гомін Лемківщини» – «ЗІК», 22 серпня 2017 р.) та («Фестиваль гуцульської культури» – «НТА», 4 лютого 2018 р.). Метою проведення таких фестивалів є здійснення системи культурних, мистецьких та наукових і краєзнавчих заходів, спрямованих на відродження народних звичаїв і традицій бойків, популяризація та збереження автентичного фольклору, відновлення народних ремесел і промислів.

Відзначимо, що Львівщина, як і вся Галичина, відзначається особливою релігійністю, де більшість виховується у християнському дусі, з дитинства ознайомлюється з різноманітними релігійними традиціями та має особливе пошанування святих речей. Підтвердженням цього став моніторинг новин телевізійних каналів Львівщини, з якого випливає, що основною тематикою регіональних мовників ТРК «Броди», телеканали «Лан» (Стрий), «Радехів» стали події різдвяних святкувань. Різдво у Львові створює особливу атмосферу, під час якого в місті відбувається різдвяний ярмарок, встановлюється шопка, проводять народні гуляння, виступи вертепів, парад звіздарів, фестиваль «Велика коляда», Свято пампуха. Ці казкові дійства намагаються відтворити у сюжетах

місцеві телеканали («ЗІК» – 9 січня 2018 р., «24 канал» – 5 січня 2018 р., «НТА» – 9–11 січня 2018 р., «Перший Західний» – 9 січня 2018 р., «ПравдаТУТ Львів Медіа» – 25 грудня 2017 р. 4 січня 2018 р.).

Львів – не лише культурна, але й фестивальна столиця України. Організація різноманітних свят щорічно залучає сотні тисяч туристів, які прагнуть ознайомитися із численними українськими традиціями, звичаями, способами приготування оригінальних національних страв і напоїв. У Львові щороку організовується понад 100 неймовірно яскравих подій на будь-який смак. Це – музичні фестивалі з найрізноманітнішими напрямками та стилями музики, кулінарні свята, колоритні етносвята, театралізовані постановки. Особливим є святкування близько 30 фестивалів, які представляють Львів та область (приміром: «На хвилях Стрия», «Молода Галичина», «Різдвяні дзвіночки», бойківські фестини, Кульчиці-фест та інші мистецькі заходи, на кшталт «Свята Шоколаду», «Свята Пива», «Свята сиру і вина», «На каву до Львова», «Свята Хліба», «День Батяра»). Кожне з цих дійств творить передумови створення телеконтенту місцевими телеканалами.

Як бачимо, регіональні медіа, редакція яких розміщена у Львові або в області зорієнтовані насамперед на місцевого споживача інформації і, відповідно, ці ЗМІ є спрямовані передусім на виробництво інформації про регіон та його особливості.

Ірина Марушкіна та Ігор Танчин зазначили, що регіональну складову ЗМК можна визначити за тематичним наповненням інформаційного випуску. Якщо редакція фізично знаходиться у певному регіоні, а переважна більшість її складу – місцеві жителі, це зумовлює певне ставлення до основних загальноукраїнських проблем, а акценти розставляються на особливі теми, адаптовані до потреб аудиторії цього регіону [24, с. 505].

Зазначимо, що підвищений інтерес до регіональних телеканалів зумовлений посиленням ролі регіонів у політичному, економічному й соціальному житті громадськості.

Висновки. Розвиваючись, регіональні ЗМІ не можуть загубити чи знехтувати етнопсихологічними особливостями соціального середовища, в якому перебувають. Врахувавши інколи нетипові риси місцевих мешканців, телемедіа мають зуміти знайти «точки дотику» регіону з іншими частинами країни, щоб творити спільний національний дискурс.

Регіональні теленовини мають власні переваги та недоліки, але всі вони демонструють тенденцію до розвитку, співіснування, в тому числі, й до збереження ознак регіональної і локальної ідентичності. Райони, маленькі містечка і села Львівщини з їхніми проблемами чи успіхами представлені у теленовинному просторі місцевих телекомпаній районного рівня, як наприклад: «Броди», «Телефакт» (Самбір), «Радехів», «Бужнет» (Червоноград), «Лан» (Стрий) мають певний сегмент новинної інформації духовно-морального і національно-гуманістичного спрямування, яка «формує правдиву історичну пам'ять, духовність, національну свідомість, моральну гордість» [7, с. 122].

Список використаної літератури

1. Адамович С. Соборність та регіональний розвиток у суспільно-політичному житті незалежної України / С. В. Адамович. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. – 884 с.
2. Балагутрак М. Українська етнопсихологія XIX століття : дис. ... канд. іст. наук : спец. 07.00.05 / Микола Петрович Балагутрак. – Львів, 2004. – 183 с.
3. Баган О. Майбутнє Галичини: між моделями «Баварії» і «Провансу» [Електронний ресурс] / Олег Романович Баган // Вголос. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://vgolos.com.ua/articles/mauybutnie_galychynu_mizh_modelyamy_bavarii_i_provansu_296145.html.
4. Грабовський С. «Ми український народ: національно-етнічна мозаїка»: Співвідношення регіональної та загальноукраїнської ідентичності. [Електронний ресурс] / Сергій Грабовський // Радіо Свобода. – 2005. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.radiosvoboda.org/a/928834.html>.
5. Гулай В. Регіональна ідентичність мешканців Галичини та «галицький автономізм»: сучасні політико-культурні та інституційно-процедурні практики / Василь Гулай. // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2017. – №1. – С. 179–190.
6. Данилюк І. Етнопсихологія / Іван Васильович Данилюк. – Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2013. – 86 с. – (Робоча навчальна програма).
7. Дворянин П. Новини на регіональному телебаченні : навч. посібник / П. Дворянин, В. Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 262 с.
8. Доцяк І. Етнополітичні процеси на території Галичини в контексті глобалізації / Ігор Доцяк. // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2017. – №1. – С. 190–198.
9. Енциклопедія українознавства. Загальна частина: Перевидання в Україні / НАН України, Інститут української археографії; НТШ у Сарселі; Фондація Енциклопедії України в Торонто. – Репринтне відтворення видання 1949 року. – Київ. – Т. 1. – 1994. – 400 с.
10. Енциклопедія українознавства. Загальна частина: Перевидання в Україні / НАН України, Інститут української археографії; НТШ у Сарселі; Фондація Енциклопедії України в Торонто. – Репринтне відтворення видання 1949 року. – Київ. – Т. 2. – 1995. – С. 369–800.
11. Енциклопедія українознавства. Загальна частина: Перевидання в Україні / НАН України, Інститут української археографії; НТШ у Сарселі; Фондація Енциклопедії України в Торонто. – Репринтне відтворення видання 1949 року. – Київ. – Т. 3. – 1995. – С. 801–1230.
12. Євтух В. Український етнос: структура і характер взаємодії з навколишнім середовищем / В. Б. Євтух // Вісник АН України. – 1993. – №10. – С. 56–69.
13. Карпенко В. Душа нації – дух народу / Віталій Карпенко. – Київ : газета “Вечірній Київ”, 1997. – 432 с. – (“Як повернути манкурту пам’ять”).
14. Карпенко В. У Стрию – як у строю / Віталій Карпенко. – Київ : газета “Вечірній Київ”, 1998. – 512 с. – (На нашій, не своїй землі...).
15. Квіт С. Масові комунікації : підручник / С. Квіт. – Київ : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2008. – 206 с.
16. Кириченко Т. Етнопсихологія : навч.-метод. посіб. / Т. В. Кириченко. – Переяслав-Хмельницький : Видавництво С К В, 2017. – 261 с.
17. Колесницька Н. Політико-культурні чинники брендингу Львівської області: автореферат дис. ... к. політ. н. / Н. М. Колесницька; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – К. : [б.в.], 2015. – 20 с.
18. Копець Л. Психологія особистості : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Копець. – Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 458 с. – (2-ге видання).
19. Лизанчук В. Інформаційна безпека України: теорія і практика: підручник / В. В. Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 728 с.

20. Лизанчук В. Психологія мас-медіа : підручник / Василь Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 420 с.
21. Лозинський Р. Хто такі галичани, і чому вони стають сепаратистами / Р. Лозинський. // «І». – 2001. – №23. – С. 291–303.
22. Лосев І. «Явище «бандерофобії» в російській свідомості» [Електронний ресурс] / Ігор Лосев // Цензор.Нет. – 2007. – Режим доступу до ресурсу: https://censor.net.ua/forum/2363657/gor_losv_yavische_quotbanderofobquot_v_rosyiskyi_svidomost.
23. Львовочкіна А. М. Етнопсихологія / Антоніна Михайлівна Львовочкіна. – Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2002. – 127 с.
24. Марушкіна І. Регіональні ЗМІ в епоху нових медіа / І. Марушкіна, І. Танчин. // Вісник Львівського університету. Серія журналістика. – 2013. – Вип. 38. – С. 503–508.
25. Маршал Дж. Етногенеза галичан [Електронний ресурс] / Джош Маршал // Спадщина предків. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://spadok.org.ua/bila-chorvatiya/etno-eneza-galychan-abo-odna-kompilyatsiya-bez-zhodnoyi-inklinatsiyi>.
26. Махній М. М. Етнічна психологія : навч. посіб. / М. М. Махній. – К. : Видавничий дім «Слово», 2016. – 274 с.
27. Мельник В. Українська нація та перший принцип етнопсихології [Електронний ресурс] / Віктор Мельник // Корреспондент. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <https://blogs.korrespondent.net/blog/users/3216527-ukrainska-natsiia-ta-pershyi-pryntsyp-etnopsykholohii>.
28. Мірчук І. Світогляд українського народу. Спроба характеристики / Іван Мірчук // Генеза. – К., 1994. – № 2. – С. 87–96.
29. Мордюк А. Вплив соціальних мереж на контент телевізійних випусків новин / Аліна Мордюк // Наукові записки Інституту журналістики: науковий збірник / Аліна Мордюк. – Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2014. – С. 152–156.
30. Морозов С. М. Словник іншомовних слів / С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. – Київ : Наукова Думка, 2000. – 680 с.
31. Нагорна Л. Регіональна ідентичність: український контекст / Л. П. Нагорна. – К. : ІПіЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України, 2008. – 405 с.
32. Оленська О. Стрий: від витоків до сучасності. Частина 3. [Електронний ресурс] / О. Оленська // Стрий. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.stryi.com.ua/history/overview/922-stryi-vid-vytokiv-do-suchasnosti-3>.
33. Панчук М. Національна ідентичність мешканців Галичини / М. І. Панчук // Гілея: науковий вісник. – 2016. – Вип. 115. – С. 338–346. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_115_88
34. Радевич-Винницький Я. Бойки і Бойківщина / Я. Радевич-Винницький // Перевал. – 2003. – № 3/4. – С. 201–210.
35. Регіональне телебачення в серпні – джінса «юрського періоду» [Електронний ресурс] // Media Sapiens. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://www.osvita.mediasapiens.ua/monitoring/regional_news/regionalne_telebachennya_v_serpni_dzhinsa_yurskogo_periodu/.
36. Середюк Н. Люди твого міста: Ярослав Грицак про Львів як Нью-Йорк Східної Європи [Електронний ресурс] / Наталія Середюк // Медіа-хаб «Твоє Місто». – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://tvomisto.tv/exclusive/yudy_tvogo_ista_yaroslav_grytsak_pro_lviv_yak_nyuuyork_shidnoi_yevropy_72367.html.
37. Стецюк В. Час – це гроші [Електронний ресурс] / В. Стецюк // Збруч. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <https://zbruc.eu/node/31102>.
38. Тиводар М. Етнологія : навч. посіб. / М. Тиводар. – Львів : Світ, 2004. – 621 с.
39. Фільц О. Галицька ментальність / О. Фільц, О. Невелюк // Ставропігон. – 1997. – С. 20–31. <http://galychyna.info/2011/10/09/galichani-nasya.html>
40. Шлемкевич М. Галичанство (Пам'яті учителя Івана Франка в 100 ліття народив) / Життя і Мислі. Книжка третя / М. Шлемкевич. – Нью-Йорк – Торонто, 1956. – 120 с.

41. Яковець А. Телевізійна журналістика: Теорія і практика / А. В. Яковець. – К. : Видавничий дім „Києво-Могилянська академія”, 2007. – 240 с.
42. Янів В. Нариси до історії української етнопсихології / В. Янів. – К. : Знання, 2006. – 341 с.
43. Ярема Я. Українська духовність в її історично-культурних виявах // Збірник «Перший український педагогічний конгрес». – Львів : Накладом Т-ва «Рідна школа», 1998. – С. 16–88.
44. Яців Р. Соціальна маскуліність / Роман Яців. // День. – 2016. – 8 лип.

References

1. Adamovych S. Sobornist ta rehionalnyi rozvytok u suspilno-politychnomu zhytti nezaleznoi Ukrainy / S. V. Adamovych. – Ivano-Frankivsk : Misto NV, 2009. – 884 s.
2. Balahutrak M. Ukrainska etnopsykholohiia XIX stolittia : dys. ... kand. ist. nauk : spets. 07.00.05 / Mykola Petrovych Balahutrak. – Lviv, 2004. – 183 s.
3. Bahan O. Maibutnie Halychyny: mizh modeliamy «Bavarii» i «Provansu» [Elektronnyi resurs] / Oleh Romanovych Bahan // Vholos. – 2017. – Rezhym dostupu do resursu: http://vgolos.com.ua/articles/maybutnie_galychyny_mizh_modeliyamy_bavarii_i_provansu_296145.html.
4. Hrabovskiy S. «My ukrainskyi narod: natsionalno-etnichna mozaika»: Spivvidnoshennia rehionalnoi ta zahalnoukrainskoi identychnosti. [Elektronnyi resurs] / Serhii Hrabovskiy // Radio Svoboda. – 2005. – Rezhym dostupu do resursu: <https://www.radiosvoboda.org/a/928834.html>.
5. Hulai V. Rehionalna identychnist meshkantsiv Halychyny ta «halytskyi avtonomizm»: suchasni polityko-kulturni ta instytutsiino- protsedurni praktyky / Vasyl Hulai. // Naukovi zapysky Instytutu politychnykh i etnonatsionalnykh doslidzhen im. I. F. Kurasa NAN Ukrainy. – 2017. – №1. – S. 179–190.
6. Danyiuk I. Etnopsykholohiia / Ivan Vasylovych Danyiuk. – Kyiv : Kyivskiy natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka, 2013. – 86 s. – (Robocha navchalna prohrama).
7. Dvorianyn P. Novyny na rehionalnomu telebachenni : navch. posibnyk / P. Dvorianyn, V. Lyzanchuk. – Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 2016. – 262 s.
8. Dotsiak I. Etnopolitychni protsesy na terytorii Halychyny v konteksti hlobalizatsii / Ihor Dotsiak. // Naukovi zapysky Instytutu politychnykh i etnonatsionalnykh doslidzhen im. I. F. Kurasa NAN Ukrainy. – 2017. – №1. – S. 190–198.
9. Entsyklopediia ukrainoznavstva. Zahalna chastyna: Perevydannya v Ukraini / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi arkhieohrafii; NTSh u Sarseli; Fundatsiia Entsyklopedii Ukrainy v Toronto. – Repryntne vidtvorennia vydannia 1949 roku. – Kyiv. – T. 1. – 1994. – 400 s.
10. Entsyklopediia ukrainoznavstva. Zahalna chastyna: Perevydannya v Ukraini / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi arkhieohrafii; NTSh u Sarseli; Fundatsiia Entsyklopedii Ukrainy v Toronto. – Repryntne vidtvorennia vydannia 1949 roku. – Kyiv. – T. 2. – 1995. – С. 369–800.
11. Entsyklopediia ukrainoznavstva. Zahalna chastyna: Perevydannya v Ukraini / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi arkhieohrafii; NTSh u Sarseli; Fundatsiia Entsyklopedii Ukrainy v Toronto. – Repryntne vidtvorennia vydannia 1949 roku. – Kyiv. – T. 3. – 1995. – С. 801–1230.
12. Ievtukh V. Ukrainskyi etnos: struktura i kharakter vzaiemodii z navkolyshnim seredovyshchem / V. B. Yevtukh // Visnyk AN Ukrainy. – 1993. – №10. – S. 56–69.
13. Karpenko V. Dusha natsii – dukh narodu / Vitalii Karpenko. – Kyiv : hazeta “Vechirniy Kyiv”, 1997. – 432 s. – (“Tak povernuty mankurtu pamiat”).
14. Karpenko V. U Stryu – yak u stroiu / Vitalii Karpenko. – Kyiv : hazeta “Vechirniy Kyiv”, 1998. – 512 s. – (Na nashii, ne svoii zemli...).
15. Kvit S. Masovi komunikatsii : pidruchnyk / S. Kvit. – Kyiv : Vyd. dim “Kyievo-Mohylianska akademiia”, 2008. – 206 s.

16. Kyrychenko T. Etnopsykholohiia : navch.-metod. posib. / T. V. Kyrychenko. – Pereiaslav-Khmelnyskyi : Vydavnytstvo S K V, 2017. – 261 s.
17. Kolesnytska N. Polityko-kulturni chynnyky brendynhu Lvivskoi oblasti: avtoreferat dys. ... k. polit. n. / N. M. Kolesnytska; Natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni M. P. Drahomanova. – K. : [b.v.], 2015. – 20 s.
18. Kopets L. V. Psykholohiia osobystosti : navch. posib. dlia stud. vyshch. navch. zakl. / L. V. Kopets. – Kyiv : Vyd. dim “Kyievo-Mohylianska akademiia”, 2008. – 458 s. – (2-he vydannia).
19. Lyzanchuk V. Informatsiina bezpeka Ukrainy: teoriia i praktyka: pidruchnyk / V. V. Lyzanchuk. – Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 2017. – 728 s.
20. Lyzanchuk V. Psykholohiia mas-media : pidruchnyk / Vasyl Lyzanchuk. – Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 2015. – 420 s.
21. Lozynskiy R. Khto taki halychany, i chomu vony staiut separatystamy / R. Lozynskiy. // “T”. – 2001. – №10. – S. 291–303.
22. Losiev I. «lavyshe “banderofobii” v rosiiskii svidomosti» [Elektronnyi resurs] / Ihor Losiev // Tsenzor. Net. – 2007. – Rezhym dostupu do resursu: https://censor.net.ua/forum/2363657/gor_losv_yavyshe_quotbanderofobquot_v_rosyiskyi_svidomost.23. Lovochkina A. M. Etnopsykholohiia / Antonina Mykhailivna Lovochkina. – Kyiv : Mizhrehionalna Akademiia upravlinnia personalom, 2002. – 127 s.
23. Lovochkina A. Etnopsykholohiia / Antonina Mykhailivna Lovochkina. – Kyiv : Mizhrehionalna Akademiia upravlinnia personalom, 2002. – 127 s.
24. Marushkina I. Rehionalni ZMI v epokhu novykh media / I. Marushkina, I. Tanchyn. // Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya zhurnalistyka. – 2013. – Vyp. 38. – S. 503–508.
25. Marshal Dzh. Entohenezha halychan [Elektronnyi resurs] / Dzhosh Marshal // Spadshchyna predkiv. – 2017. – Rezhym dostupu do resursu: <http://spadok.org.ua/bila-chorvatiya/etno-eneza-galychan-abo-odna-kompilyatsiya-bez-zhodnoyi-inklinatsiyi>.
26. Makhnii M. Etnichna psykholohiia : navch. posib. / M. M. Makhnii. – K. : Vydavnychi dim «Slovo», 2016. – 274s.
27. Melnyk V. Ukrainska natsiia ta pershyi pryntsyyp etnopsykholohii [Elektronnyi resurs] / Viktor Melnyk // Korrespondent. – 2013. – Rezhym dostupu do resursu: <https://blogs.korrespondent.net/blog/users/3216527-ukrainska-natsiia-ta-pershyi-pryntsyp-etnopsykholohii>.
28. Mirchuk I. Svitohliad ukrainskoho narodu. Sproba kharakterystyky / Ivan Mirchuk // Heneza. – K., 1994. – № 2. – S. 87–96.
29. Mordiuk A. Vplyv sotsialnykh merezh na kontent televiziinykh vypuskiv novyn / Alina Mordiuk // Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky: naukovi zbirnyk / Alina Mordiuk. – Kyiv : Kyivskiy natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka, 2014. – S. 152–156.
30. Morozov S. Slovyk inshomovnykh sliv / S. M. Morozov, L. M. Shkaraputa. – Kyiv : Naukova Dumka, 2000. – 680 s.
31. Nahorna L. Rehionalna identychnist: ukrainskyi kontekst / L. P. Nahorna. – K. : IPIEND imeni I. F. Kurasa NAN Ukrainy, 2008. – 405 s.
32. Olenska O. Stryi: vid vytokiv do suchasnosti. Chastyna 3. [Elektronnyi resurs] / O. Olenska // Stryi. – 2009. – Rezhym dostupu do resursu: <http://www.stryi.com.ua/history/overview/922-stryi-vid-vytokiv-do-suchasnosti-3>.
33. Panchuk M. Natsionalna identychnist meshkantsiv Halychyny / M. I. Panchuk // Hileia: naukovi visnyk. – 2016. – Vyp. 115. – S. 338–346. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_115_88
34. Radevych-Vynnytskyi Ya. Boiky i Boikivshchyna / Ya. Radevych-Vynnytskyi // Pereval. – 2003. – № 3/4. – S. 201–210.
35. Rehionalne telebachennia v serpni – dzhyntsa «iurskoho periodu» [Elektronnyi resurs] // Media Sapiens. – 2017. – Rezhym dostupu do resursu: http://www.osvita.mediasapiens.ua/monitoring/regional_news/regionalne_telebachennya_v_serpni_dzhynsa_yurskogo_periodu/.

36. Serediuk N. Liudy tvoho mista: Yaroslav Hrytsak pro Lviv yak Niu-York Skhidnoi Yevropy [Elektronnyi resurs] / Nataliia Serediuk // Media-khab «Tvoie Misto». – 2015. – Rezhym dostupu do resursu: http://tvoemisto.tv/exclusive/lyudy_tvogo_ista_yaroslav_grytsak_pro_lviv_yak_nyuyork_shidnoi_yevropy_72367.html.
37. Stetsiuk V. Chas – tse hroshi [Elektronnyi resurs] / V. Stetsiuk // Zbruch. – 2014. – Rezhym dostupu do resursu: <https://zbruc.eu/node/31102>.
38. Tyvodar M. Etnolohiia : navch. posib. / M. Tyvodar. – Lviv : Svit, 2004. – 621s.
39. Filts O. Halytska mentalnist / O. Filts, O. Neveliuk. // Stavropihion. – 1997. – S. 20–31 <http://galychyna.info/2011/10/09/galichani-nacya.html>
40. Shlemkevych M. Halychanstvo (Pamiati uchytelia Ivana Franka v 100 littia narodyn) / Zhyttia i Mysli. Knyzhka tretia / M. Shlemkevych. – Niu-York – Toronto, 1956. – 120 s.
41. Iakovets A. Televiziina zhurnalistyka: Teoriia i praktyka / A. V. Yakovets. – K. : Vydavnychiy dim „Kyievo-Mohylianska akademiia”, 2007. – 240 s.
42. Ianiv V. Narysy do istorii ukrainskoi etnopsykholohii / V. Yaniv. – K. : Znannia, 2006. – 341 s.
43. Iarema Ya. Ukrainska dukhovnist v yii istorychno-kulturnykh vyjavakh // Zbirnyk «Pershyi ukrainskyi pedahohichnyi konhres». – Lviv : Nakladom T-va «Ridna shkola», 1998. – S. 16–88.
44. Iatsiv R. Sotsialna maskulinnist / Roman Yatsiv. // Den. – 2016. – 8 lyp.

Стаття надійшла до редколегії 05.09.2018

Прийнята до друку 11.09.2018

ETHNOPSYCHOLOGICAL FEATURES OF GALICIA AND THEIR INFLUENCE ON THE CONTENT OF LOCAL TELEVISION OF LVIV REGION

Lesya Borys

*Ivan Franko National University of Lviv,
Generala Chuprynky Str., 49, 79044, Lviv, Ukraine,
e-mail: kafradioiteleb@ukr.net*

In the article, the most relevant components for Galicians was considered, from the standpoint of modern ethnopsychological science. The author singled out the specific features of the inhabitants of Lviv region, summed up their importance in the All-Ukrainian context. Also analyzed the segment of news releases to identify ethnopsychological features of the studied region.

The main provisions of ethnopsychology as a scientific discipline reveal the essence, the task and the role of mental characteristics of the people and his spiritual being. Special attention was paid to ethnopsychological features of Galicia, in particular, Lviv region. The common historical past, identical sociocultural, political-ideological and mental features, compared not only with other regions of Ukraine as a whole, but with the rest of the regions of Western Ukraine, they create an ethnopsychological map of Galicia (Lviv region).

Ethnopsychological features of modern Lviv region have repeatedly become information events of regional media. Themes of preservation of Ukrainian traditions, honoring historical figures, celebration a memorable dates of Ukrainian history, celebration of Christian holidays, ethnic festivals and artistic events form audience needs, and accordingly affect the content of news.

The subject of this study was the news releases of regional TV channels (“NTA”, “Pershyi Zakhidnyi”, “UA: LVIV”, “Pravda Tut Lviv Media”, “Brody”, “Telefakt”, “Radekhiv”, “Buzhnet”, “LAN”), in which a certain segment of news has a spiritual, moral and national-humanist orientation.

Regional TV channels were much more independent, than the all-Ukrainian mass media and minor differences in thematic and semantic of videocontent can enrich each other with their own special spiritual potential.

Key words: ethnopsychology, TV channel, content, audience.